

DET LIBERALE FOLKEPARTIET

partiet for individuell frihet

Program Kommunevalget i Oslo 2007

Det Liberale Folkepartiet
Program
Kommunevalget i Oslo 2007

Søren Jaabæk — den første DLFer!

Søren Jaabæk (1814–1894) er den stortingsrepresentant som har sittet lengst på Stortinget — fra 1845 til 1891. Han var opprinnelig bonde og lærer, og ble den mest målbevisste og ideologiske politiker Norge noen gang har sett.

I ungdommen ble han grepet av frihetsbevegelsen. Hans ideal var liberalismen, og i sitt virke fulgte han den nesten 100% konsekvent. Staten skulle kun ta seg av noen meget få oppgaver, mente han, og på Stortinget stemte han imot alle forslag til bevilgninger til andre saksområder; han stemte Nei så ofte at han fikk tilnavnet Neibæk. Han stemte imot statlige bevilgninger til nye jernbaneanlegg, han stemte imot diktergasjer til Bjørnson og Ibsen, han var imot at staten skulle gi bønder særfordeler, og han var imot bevilgninger til landbruksskoler. I 1871 foreslo han å legge ned alle statens lærde skoler, middel- og realskoler. Alt slikt skulle klare seg uten offentlig innblanding, mente han.

Han stemte imot at Staten skulle godkjenne leger og sakførere, han ville ha fri adgang også til disse yrkene. Han var til og med en sterk motstander av både kongemakt og presteskap («han viste ingen respekt for den teologiske dogmatikk» heter det i «Norsk Biografisk Leksikon»). Men dessverre var ikke Jaabæk 100% liberalistisk, han var f.eks. tilhenger av at staten skulle regulere bankenes utlånsrenter. «Norsk Biografisk Leksikon» oppsummerer hans ideologi slik: «[Staten] skulle overhodet innskrenke sin virksomhet til det minst mulige og belaste borgerne med så lite skatter som mulig».

I svært stor grad var allikevel Jaabæk en konsekvent liberalist, og den politikken han stod for er i stor grad i samsvar med den som Det Liberale Folkepartiet står for, og vi tillater oss derfor å gi Søren Jaabæk hederstittelen «Den første DLFer».

Forord

DLF er partiet for individuell frihet. Dette betyr at vi ønsker at samfunnet skal organisere på en måte som er fundamentalt forskjellig fra dagens organisering. Vi vil ha et samfunn preget av frihet og ansvar, mens alle de andre partiene arbeider for det motsatte: de vil redusere individets frihet og de vil derved også redusere det ansvar den enkelte har for sitt eget liv.

På de følgende sider finnes DLFs program for kommunevalget i Oslo høsten 2007. Her skisserer vi noen av de hovedpunktene som vi vil legge vekt på for å komme nærmere et fritt samfunn.

I dette programmet vil man også finne en kort omtale av Søren Jaabæk, som vi har gitt hederstittelen «Den første DLFer», og man vil også finne vårt prinsippprogram.

Vegard Martinsen
Leder DLF

Innhold

1	Oslo kommunes oppgaver	1
1.1	Om kommunen	1
1.2	Valgfrihet medfører et bedre tjenestetilbud	2
1.3	Skole og utdanning	2
1.4	Helsevesen	2
1.5	Tilbud til eldre	3
1.6	Sosiale støtteordninger	3
1.7	Renovasjon	4
1.8	Boliger	4
2	Privatisering og konkurranseutsetting	6
2.1	Privatisering	6
2.2	Valgfri velferd	6
3	Oslo kommunes eiendommer	8
3.1	Eiendom relatert til dagens kommunale hovedoppgaver	8
3.2	Offentlige friarealer	9
3.3	Annen eiendom	9
3.4	Oslo kommunes eierskap i bedrifter og virksomheter	9
3.5	Avvikling	9
4	Skole-, barnehave-, og kulturpolitikk	11
4.1	Barn og skole	11
4.2	Barnehaver	12
4.3	Kultur	13
4.4	Idrett	13
5	Samferdsel	15
6	Politivedtekter	17
7	Bruk av private eiendommer	20
8	Næringspolitikk	22
8.1	Hva er næringsliv?	22
8.2	Reguleringer og konsesjoner	22

8.3	Støtteordninger	23
8.4	Skatt og avgifter	23
9	Miljø	24
9.1	Hva er miljøvern?	24
9.2	Forurensning	25
9.3	Realisme	25
9.4	Eiendomsprinsippet	25
9.5	Allmenningsprinsippet	26
10	Skatter og avgifter	27
A	Konkrete Oslo-saker	28
A.1	Politistasjoner i lokalmiljøet	28
A.2	Holmenkollen	28
A.3	Bjørvika	29
A.4	Homansbyen stasjon	29
A.5	Småbåthavn	29
A.6	Vikingskipene	29
A.7	Markagrensen	30
A.8	Giftdumping i Oslofjorden	30
A.9	Plata	30
A.10	Kommunale ungdomsklubber	30
A.11	Blitz	31
A.12	Byråd	32
B	Prinsippprogram	33
B.1	Grunnleggende prinsipper	33
B.2	Rettsstaten	34
B.3	Statens oppgaver	35
B.4	Åndsliv og næringsliv	35
B.5	Forhold til andre stater	36

Kapittel 1

Oslo kommunes oppgaver

- En mindre og bedre kommune

DLF ønsker at Oslo skal være en god kommune å bo i, og vil derfor effektivisere alle de oppgaver som kommunen nå tar seg av. På svært mange områder vil dette innebære reelle privatiseringer. Reell privatisering betyr at private tilbydere får anledning til å utføre tjenester som tidligere ble tilbudt av det offentlige, og at alle betingelser for transaksjonen, som f.eks. pris, avtales mellom tilbyder og kunde uten noen form for kommunal eller statlig innblanding.

1.1 Om kommunen

Oslo kommunes virksomhet er i dag meget stor, med mer enn 43.000 direkte ansatte og mer enn 320.000 årsverk. Bystyret er kommunens øverste politiske organ. Oslo er i dag delt inn i 15 bydeler med 15 bydelsadministrasjoner og 15 politiske bydelsutvalg. Videre finnes det mer enn 250 politiske råd, utvalg og nemnder.

Av disse grunner er det etter DLFs mening ikke overraskende at kommunens tjenestetilbud ofte er tungroddet og byråkratiske, og dermed ineffektive og dyre.

Dessuten er Oslo kommune lovpålagt å utføre et meget stort antall tjenester for byens befolkning. Tjenestene er i tillegg ofte enten kommunemonopolisert eller kommunalt anbudsmonopolisert. Dette medfører en betydelig mangel på valgfrihet for den enkelte innbygger.

DLF ønsker en liten, men effektiv kommunal organisasjon som tilrettelegger for et valgfritt tjenestetilbud som er organisert og styrt av private aktører — til beste for byens befolkning.

DLF vil arbeide for:

- en kraftig reduksjon av kommunens politiske og administrative byråkrati
- en reell privatisering av de kommunale tjenester og dermed valgfrihet for den enkelte innbygger
- å få en kommunal administrasjon og ledelse med stor respekt for befolkningens behov og ønsker

Kommunen er i dag underlagt et meget strengt og komplisert lov- og forskriftsverk, blant annet kommuneloven, sosialloven, offentlighetsloven, forvaltningsloven, byggeloven osv. DLF ønsker betydelige forenklinger i disse.

- DLF vil arbeide for å påvirke Stortinget, departementer og andre relevante instanser for å oppnå en kraftig forenkling av lover og forskrifter.

1.2 Valgfrihet medfører et bedre tjenestetilbud

De mest omfattende, lovregulerte og viktigste forpliktelser Oslo kommune har er i dag er knyttet til skole/utdannelse, eldreomsorg og sosial virksomhet. DLF vil arbeide for at alt dette privatiseres for å øke den enkeltes valgfrihet. Dette vil gi alle et bedre tjenestetilbud enn de har i dag.

1.3 Skole og utdannelse

Barn er foreldrenes ansvar, og ikke et ansvar for det offentlige. Mange foreldre er i arbeid, og av den grunn er det behov for barnehager. Dette betyr ikke at det er en offentlig oppgave å drive barnehager. De fleste foreldre har ønsker og krav knyttet til hvor de plasserer sine barn under den tiden de selv ikke har mulighet til å ha tilsyn med dem. DLF mener at foreldrene selv må kunne velge hvilken barnehage de ønsker å benytte. Dersom de ikke er fornøyd med én barnehage, vil det finnes andre alternativer. DLF mener at det ikke er noe behov for kommunalt initiativ når privat virksomhet og tilbud vil ivareta de behov og ønsker foreldrene har på en bedre måte. Derfor er det etter DLFs syn ikke en kommunal oppgave hverken å regulere eller å eie barnehager i Oslo.

Osloskolen er i dag rik på penger, men dessverre råtner Oslos enhetsskole bokstavelig talt på rot. Aldri før har skolen mottatt mer midler enn i dag, men allikevel er elevenes kunnskapsnivå svakt, bygningene forfaller og mistrivselen øker. Dette er etter DLFs syn intet paradoks. Enhetsskolen og likhetskravet skaper tapere. Barn er ikke like, de er ulike og har forskjellige behov. De har ulike behov for mestring og ulike interesser. Enhetsskolen tar i for liten grad hensyn til dette. Skolen arbeider innenfor strengt regulerte rammer og spesifikasjoner. Dette skaper skoletapere, både blant de som i utgangspunktet faktisk mestrer rammene, men synes de er lite utfordrende, og blant de som ikke mestrer rammene, men har andre talenter og interesser.

DLF vil arbeide for:

- valgfri skole for alle
- å tilrettelegge for privat skolevirksomhet og dermed avvikle kommunal virksomhet

1.4 Helsevesen

DLF vil at Oslos befolkning skal ha tilgang til gode helsetjenester. Helsevesenet består av leger og tannleger, syke- og hjelpepleiere, kiropraktorer og lignende. Mange av disse er i dag ansatt av kommunen. DLF mener at disse tjenestene kan organiseres

mer effektivt i privat regi. DLF vil derfor gå inn for en fullstendig privatisering på dette området.

Vi finner det uverdigg at syke og pleietrengende blir behandlet som kasterballe i helsekøen, uten vesentlig innflytelse på egen situasjon. DLF mener at den som bruker tjenestene også må være den som betaler for dem, f.eks. gjennom forsikringsordninger. På denne måten sikres kvaliteten på tjenestene, også ved at pasienten får langt større innflytelse over sin egen situasjon.

Egen helse er hver enkelt borgers ansvar, og den enkelte bør i størst mulig grad ta hensyn til dette. Dette gjelder så vel forebyggende adferd som forsikring, behandling og pleie.

DLF vil arbeide for:

- valgfrie helsetjenester for alle
- å tilrettelegge for privat helsevirksomhet og dermed avvikle kommunal virksomhet

1.5 Tilbud til eldre

De eldre generasjoner vil i hovedsak bli mer og mer kapitalsterke. Aldri tidligere har de eldre hatt så store muligheter som nå. Imidlertid er det én gruppe av de eldre i dag som i særlig stor grad er blitt ofre for politikeres løfter og politikerinnførte tvangsordninger. Norges høye avgifts- og skattenivå rammer spesielt de med lave inntekter, og dermed har disse små muligheter for å spare til sin egen alderdom. Mange eldre har ønsker om varierte opplevelser, men har med dagens ordninger små muligheter for realisering av disse under sin pensjonisttilværelse. Dette ønsker DLF å endre på.

DLF vil arbeide for:

- betydelige økte muligheter for den enkelte til å spare til sin alderdom
- valgfrie eldretilbud
- å tilrettelegge for reelle private alternativer med hensyn til tjeneste- og opplevelsestilbud.

1.6 Sosiale støtteordninger

Det er dessverre enkelte som ikke klarer seg med de inntektene de har. DLF ønsker å gjøre det lettere for disse ved å gjøre det langt enklere å ta seg småjobber, noe som i dag er nærmest umulig siden staten har pålagt alt næringsliv et enormt byråkrati, et kolossalt skjemavelde, og høye skatter og avgifter. Dagens bestemmelser medfører at mange mennesker blir stengt ute fra arbeidslivet, med det resultat at de kan miste

selvrespekt, at de ikke får muligheten til å skaffe seg inntekter for derved å forsørge seg selv, og derved kan de bli en byrde for andre. DLF ønsker en kraftig liberalisering av dette lov- og regelverket. Slike reformer av statlig byråkrati og skjemavelde, skatteregler og skattenivå kan dog ikke skje på kommunalt nivå. DLF vil selvsagt gå inn for å følge de lovregler som finnes, men vi vil samtidig gå inn for at de gjeldende regler skal praktiseres så nøkternt og liberalt som mulig.

DLF vil

- at flest mulig skal kunne klare seg på egne inntekter
- fjerne de lover og regler som stenger folk ute fra arbeidslivet

1.7 Renovasjon

Det er viktig at avfallshåndtering skjer mest mulig effektivt. DLF vil derfor at denne viktige oppgaven skal overlates til de som er i stand til å gjøre det på en mest mulig effektiv måte. DLF vil derfor åpne for at alle som er villige kan utføre disse viktige oppgavene.

Oslo er i utgangspunktet en pen by, men bybildet skjemmes av slike ting som tagging, søppel i gatene, og ramponerte og fastlåste sykler. Tagging er uttrykk for en total manglende respekt for andres eiendomsrett, og er et meget urovekkende tegn på et samfunn i forfall. DLF vil at tagging skal fjernes umiddelbart, og at taggere skal rettfølges aktivt.

Tvungen kildesortering av avfall for private husstander er hovedsaklig en symbolsk sak, og er en sløsing med ressurser da det ofte er mer ressurskrevende å resirkulere enn å produsere nytt. Det er også sløsing med den enkeltes tid at han eller hun må sortere glass, papir, metall og matavfall i ulike søppeldunker. DLF vil derfor avvikle disse ordningene.

Renovasjonsselskapene kan selvsagt ta inn i sine kontraktsvilkår de betingelser som de finner hensiktsmessig, herunder bestemmelser om sortering. På denne måten vil den reelt nyttige sortering bli gjennomført, med økt effektivitet som følge.

DLF vil:

- privatisere all avfallshåndtering
- avvikle all kommunalt pålagt kildesortering
- intensivere kampen mot tagging og annet hærverk

1.8 Boliger

DLF har stor forståelse for at mange ønsker å bo i Oslo. Siden tilgangen på nye boliger er svært liten, har dette ført til at boligprisene i Oslo er blitt svært høye, og at mange unge derfor har vanskelig for å komme seg inn på boligmarkedet.

Løsningen på dette er selvsagt ikke å innføre husleiekontroll — dette skaper ikke flere boliger; det som er løsningen er å bygge flere boliger. Nå skal kommunen i minst mulig grad drive næringsvirksomheter, og dette betyr at Oslo kommune heller ikke skal bygge boliger. Oslo kommunes eneste oppgave skal i første omgang være å fjerne alle nåværende restriksjoner på bygging av boliger. I dag er det svært vanskelig å få bygge boliger, dels på grunn av et lovverk vedtatt av Stortinget, men dels også på grunn av restriksjoner på eieres bruk av egne eiendommer. DLF er av den oppfatning at eieren i utgangspunktet skal kunne bruke sin eiendom til det han eller hun måtte ønske, og dersom statlige og kommunale restriksjoner fjernes, vil bruk av alle eiendommer bli mer effektiv.

DLF vil derfor blant annet gå inn for å oppheve markagrensen, noe som vil åpne for bygging av et betydelig antall boliger i nærheten av Oslo. Dette vil føre til at flere får tilgang til bolig.

DLF vil gjøre boliger i Oslo billigere ved å

- avvikle alle restriksjoner på boligbygging
- oppheve markagrensen

Kapittel 2

Privatisering og konkurranseutsetting

- DLF støtter reelle privatiseringer

Konkurranseutsetting har hittil iblant gitt dårlige resultater. Grunnen til dette er at de ikke har vært reelle privatiseringer.

Det er alminnelig kjent at det offentlige tilbud på svært mange områder er av dårlig kvalitet. Derfor støtter nå en stor andel av velgerne, og de aller fleste partier, konkurranseutsetting av det som nå er offentlige oppgaver. Imidlertid har vi sett en rekke eksempler på at slike ikke har vært vellykkede — de har iblant resultert i en enda lavere kvalitet. Grunnen til at disse konkurranseutsettingene har gitt negative resultater er at de ikke har vært reelle privatiseringer. De har kun bestått i at kommunen har overlatt den kommunale produksjonen til et privat firma under betingelser bestemt ikke av kundene, men av kommunen.

2.1 Privatisering

Privatisering — reell privatisering — av et offentlig tilbud innebærer at private tilbydere får anledning til å utføre samme type tjenester som det offentlige drev, og at alle betingelser avtales mellom tilbyder og kunder. Hvis kommunen setter betingelser som de involverte skal drive etter, er det feil å kalle dette for privatiseringer. Det er først når kunden betaler direkte til den som tilbyr tjenestene at kvaliteten sikres. Hvis den som tilbyr tjenestene ikke leverer den kvaliteten kunden ønsker kan kunden velge å benytte en annen tilbyder. Med dagens ordning er ikke dette mulig.

Tilsvarende gjelder for private eiendommer. En eiendom er privat kun hvis eieren ikke er underlagt kommunale restriksjoner på bruken av eiendommen. Grunnen til at vi ofte ser forfalle private eiendommer er at det offentlige har satt betingelser for bruken av disse eiendommene som den formelle eieren ikke er i stand til å oppfylle. Det er altså offentlige reguleringer som er årsaken til at private lar sine eiendommer forfalle. Hadde den private eieren kunnet bruke sin eiendom slik han eller hun ønsket, ville eieren ikke latt den forfalle.

2.2 Valgfri velferd

Grunnen til at enkelte av de hittil foretatte konkurranseutsettinger av virksomheter har gitt dårlige resultat, er at de opprettholder et skille mellom den som mottar tje-

nesten og den som betaler for tjenesten. Den beste måten å sikre kvaliteten på er at den som mottar tjenesten er den samme som den som betaler for tjenesten. Ved reelle privatiseringer er det dette som vil skje. DLFs mål på dette området er å gi den enkelte disposisjonsrett over midler som det offentlige nå disponerer slik at han eller hun selv kan velge mellom tilbydere av velferdsordninger som sykehus, pleiehjem, osv.

DLF er

- tilhenger av reelle privatiseringer
- tilhenger av valgfri velferd

Kapittel 3

Oslo kommunes eiendommer

- minimalt eierskap

Oslo kommune besitter i dag en betydelig eiendomsmasse. Disse eiendommene finnes innenfor infrastruktur som er nødvendig for å løse kommunens nåværende oppgaver, men kommunen eier også eiendommer som ikke er relatert til noen kommunale aktiviteter. Disse eiendommene utgjør en betydelig kapitalbinding, og er også i stor grad vanskjøttet.

DLF vil at kommunal eiendom selges i alle de tilfeller der ikke kjerneoppgavene krever at de beholdes, og at Oslo kommune skal effektivisere sin gjenværende eiendomsforvaltning ved hjelp av profesjonelle aktører.

Kommunens eiendommer kan deles inn i flere kategorier: Eiendom relatert til dagens kommunale hovedoppgaver (skoler, sykehus, kontorlokaler), offentlige friarealer (parker, badestrender, øvrige friarealer), og annen eiendom uten tilknytning til kommunale hovedoppgaver, dvs. ordinær eiendomsbesittelse.

DLF mener at kommunens oppgaver skal begrenses kraftig i forhold til dagens situasjon. Dagens lovverk gir dessverre kommunen begrenset spillerom for dette. Det er imidlertid flere områder hvor kommunen er engasjert i dag som kan avvikles raskt. Blant disse finner vi ordinær eiendomsbesittelse.

Erfaringen viser klart at kommunen er en meget dårlig forvalter av eiendom, og at store verdier derved går tapt som følge av forringelse pga mangelfullt vedlikehold. Den kommersielle utnyttelse av eiendommer med prima beliggenhet og muligheter er også som regel meget svak. DLF mener at dette er en uakseptabel sløsing med ressurser, en sløsing som finansieres av skattebetalerne, dvs. kommunens innbyggere.

3.1 Eiendom relatert til dagens kommunale hovedoppgaver

Enkelte av de kommunale hovedoppgavene krever tilgang på bygninger av passende karakter. Dette gjelder særlig skoler og helseinstitusjoner. Disse virksomhetene må sikres tilgang til bygninger av tilstrekkelig kvalitet og standard. I mange tilfeller ville kommunenes utgifter vært langt lavere dersom slike lokaler ble leiet fra private aktører på normale betingelser. Særlig gjelder dette normale kontorlokaler, der det ikke foreligger noen spesielle hensyn som tilsier at kommunen skal eie disse selv. DLF vil at Oslo kommune skal selge ut de eiendommer som ikke kan vise til en

økonomisk gevinst, og leie inn tilsvarende lokaler der dette er nødvendig.

3.2 Offentlige friarealer

Kommunen disponerer en hel del prima arealer i form av badestrender, parker, skog-eiendom o.l. som skal sikre allmennhetens tilgang til natur og friluftaktiviteter. DLF mener at kommunen ikke skal ha noe ansvar for slike tiltak, og vil på lang sikt arbeide for å avvikle slikt eierskap. Eiendommer som nå benyttes til friluftaktiviteter kan f.eks. privatiseres ved å overlates til velforeninger eller andre typer ideelle organisasjoner. Det er tydelig at slike områder som eies av det offentlige og som brukes til friluftaktiviteter ofte ikke blir vedlikeholdt i tilstrekkelig grad. DLF er av det syn at dersom disse områdene hadde vært private, ville de blitt vedlikeholdt på en måte som alle var tilfreds med. På kort sikt bør eiendommer som relativt nylig er ekspropriert til friarealsformål tilbakeføres til sine rettmessige eiere.

3.3 Annen eiendom

Oslo Kommune eier store mengder annen eiendom som ikke på noe vis er knyttet til kommunal drift. Disse eiendommene er enten kommet i kommunenes eie ved tilfældigheter, eller pga. oppgaver som ligger utenfor kommunens rettmessige virke. Denne type kommunalt eierskap bør avvikles i sin helhet, og uten unødig opphold.

Like viktig er det ifølge DLF at kommunen ikke engasjerer seg i nye økonomiske eventyr. Prosjekter som IT Fornebu er et godt eksempel på hva kommunen ikke skal engasjere seg i.

3.4 Oslo kommunes eierskap i bedrifter og virksomheter

Oslo kommune eie store aksjeposter i en rekke ulike selskaper: Hafslund Strøm, Oslo Kinematografer, Oslo Sporveier/Kollektivtransportproduksjon AS, etc. DLF mener at alle disse selskapene må privatiseres, dvs. at aksjene overføres til private. Det er flere måter dette kan gjøres på: dels kan aksjene selges til høystbydende, dels kan de overlates til private interessenter mer eller mindre vederlagsfritt, dels kan de deles ut gratis til Oslos innbyggere.

3.5 Avvikling

DLF vil selge ut kommunal eiendom i et fornuftig tempo i hovedsak på normale forretningsmessige betingelser, slik at inntektene dels kan brukes til å lette skattebelastningen på byens innbyggere, og dels til å drive den gjenværende virksomheten på forsvarlig vis. Det er viktig å gjennomføre avviklingen på planmessig måte, og med tilstrekkelig tid til å gjennomføre ryddige overgangsordninger.

DLF vil

- effektivisere kommunens eiendomsforvaltning

- selge til private alle kommunale eiendommer som ikke benyttes direkte til kommunale oppgaver
- overføre kommunens eierskap i aksjeselskaper til private

Kapittel 4

Skole-, barnehave-, og kulturpolitikk

- private løsninger er best

DLF mener at barn er foreldrenes ansvar, at skole og barnehaver bør være private, og at kommunen ikke på noen måte skal finansiere eller regulere kulturelle aktiviteter.

4.1 Barn og skole

DLF mener at barns oppvekstvilkår, herunder skolegang og pass av barn når foreldrene er på jobb, er en oppgave og et ansvar som påhviler foreldrene og i utgangspunktet bare dem. Det offentlige skal ikke ha noe ansvar for barns oppvekst, oppdragelse og utdannelse. Bare hvis foreldre utsetter sine barn for kriminell vanskjøtsel og/eller fysisk eller psykisk mishandling, skal det offentlige ha anledning til å gripe inn.

Av dette følger at barnas skolegang og annen forberedelse til voksensamfunnet er foreldrenes ansvar. Hvordan de løser dette har ikke andre noe med å blande seg inn i, uten foreldrenes godkjenning. Ethvert barn er noens barn, og er derfor ikke et samfunnsmessig fellesanliggende. Dette innebærer at foreldrene bør ha valgmuligheter når det gjelder hva slags skolegang de vurderer er den beste for sine barn. De beste valgmuligheter på dette område får vi dersom det er fri adgang til å opprette skoler i kombinasjon med fri adgang for foreldrene til å velge skoler for barna. Dette er i samsvar med DLFs syn om at all skolegang bør foregå i privat regi.

Privat drift av skoler betinger privat finansiering. Når Staten blander seg opp i finansieringen av skolene vil det bety at den, og ikke foreldrene, prioriterer visse skoletyper fremfor andre i henhold til hvilket pensum m.v. som skolene har, og dermed har samfunnet tatt et langt skritt bort fra det ideal DLF går inn for.

DLF ønsker å legge forholdene slik til rette, med personlig frihet som rettesnor, at det for den enkelte vil være mulig å påta seg oppgaver som går ut på å hjelpe de som av forskjellige grunner ikke kan klare seg selv. I det samfunn som er DLFs mål vil det være naturlig at den enkelte vil se behovet for og være med på å dekke omkostningene ved at talentfull ungdom utdanner seg i henhold til sine egne prioriteringer. Det vil i virkeligheten være i deres langsiktige egeninteresse å bidra til dette formål, ved fordelaktige lån, stipendier m.v.

DLF vil også påpeke at det utføres en enormt stor mengde frivillig, ulønnet innsats i Norge i dag, og vi ser på dette som et stort gode. DLF er overbevist om at denne

innsatsen ville vært enda større dersom det offentlige ikke på utallige vis hadde lagt hindringer i veien for slik innsats. I dag utføres slik innsats av private organisasjoner som f.eks. Frelsesarmeen og Rotary. Disse private organisasjonene utfører en langt bedre og mer effektiv innsats enn det offentlige apparatet gjør.

DLF vil

- privatisere skolen
- fjerne alle offentlige bestemmelser som legger hindringer i veien for frivillig arbeid

4.2 Barnehaver

For ikke mange tiår siden var det ikke det store behov for barnehaver som det ser ut til å være i dag. Det kan virke som det var lettere for en familie å leve av én inntekt på 50-tallet enn det er i dag. Dette skyldes i stor grad at skatter og avgifter har økt kraftig siden den gang.

Barnehaver bør organiseres med utgangspunkt i barnas behov for et trygt og inspirerende oppvekstmiljø. Videre er det foreldrenes behov som bør tilgodeses ved etablering av barnehaver og måten de organiseres på, og ikke myndighetenes eller de ansattes behov. Barnehaver bør av den grunn, liksom skolene, være private. Slik det er nå har staten trædd et digert regelverk ned over skuldrene på barnehavetjenesten, noe som naturlig nok virker fordyrende. DLF vil gå inn for en kraftig forenkling av dette regelverket.

Betalingen i en privatisert barnehaveverden vil være basert på et fritt marked, hvor eiere/drivere av en barnehave og foreldrene blir enige om pris. DLF tar avstand fra den nåværende marxistisk pregede betalingsordning som eksisterer der enhver yter (betaler) etter evne og mottar etter behov. Vårt syn er at det skal være lik betaling for lik tjeneste, slik det normalt er ellers i samfunnet. Dagens praksis med å ta betaling etter økonomisk status er urettferdig. Imidlertid kan private barnehaver organisere sine inntekter, inkludert å praktisere ulike priser overfor forskjellige brukere, slik de selv måtte ønske — både barnehaven og foreldrene vil jo ha full valgfrihet til å sette/kreve de betingelser de måtte ønske.

I dagens barnehaver er det nå slik at det fordres en treårig utdanning som førskolelærer for å bli ansatt som barnepasser. Etter DLFs syn er dette en unødvendig fordyrelse, både for skattebetalerne og for foreldre med barn i barnehaven. Det er langt fra nødvendig med slike foranstaltninger for å sile ut opplagt uegnede søkere til stillinger i barnehavene. Det er etter DLFs syn heller ikke nødvendig med slik utdanning for å oppdra barn, eller for å organisere aktiviteter for en liten gruppe barn.

DLF vil

- ha full privatisering og avbyråkratisering av barnehavene.
- avvikle førskolelæreriet
- la foreldrene ha det nødvendige tilsynet med barnehavene.

4.3 Kultur

Det offentlige bør ikke ha noen kulturpolitikk og bør derfor heller ikke ha noe kulturbudsjett. Den kulturelle utvikling som til enhver tid finner sted i et samfunn er utvilsomt best tjent med å få virke i det fri etter utøvernes trang til å uttrykke seg og samtidig og parallelt med det etter hva publikum setter pris på og ønsker å verdsette. Hvordan et lands politikere ønsker at kulturlivet helst bør arte seg eller se ut er et anliggende som DLF mener er helt irrelevant — kulturlivet bør være slik at produsenter og brukere selv bør kunne benytte sine ressurser slik de selv måtte ønske uten at politikerne skal støtte noen og dermed legge hindringer i veien for andre. Historien viser dessuten at politikeres tukling med kulturlivet, via bevilgninger, skolepensa m.m., vanligvis har maktpolitiske formål, det gjelder å skape verden, dvs. andre mennesker, i sitt bilde. Vi ønsker således hverken å bremse eller støtte bestemte kulturytringer, slikt bør overlates til det interesserte publikum.

DLF vil

- avvikle kommunal støtte til kulturaktiviteter

4.4 Idrett

DLF ser på idrett som et stort gode. Idrett er en meget positiv aktivitet, både for de som deltar på trim-nivå, for de som driver bedriftsidrett og for de som bedriver toppidrett. Toppidrettsfolk er også ofte gode idealer og forbilder for befolkningen, og motiverer til egen innsats, noe som selvsagt er bra for den enkeltes helse og velvære. Også for de mange som kun følger idrett som tilskuere har idretten en viktig og positiv oppgave.

En meget stor del av det arbeidet som idretten fører med seg — f.eks. organisering av stevner, trening av nye medlemmer — utføres frivillig. Vi anser dette som et stort gode. Vi er sterkt imot de bestemmelser og reguleringer som vanskeliggjør dette frivillige arbeidet i idrettslagene, og vi ønsker derfor fullt skatte- og MVA-fritak for dette arbeidet.

Et stort antall idrettslag i Oslo har over flere generasjoner forvaltet og tilført verdier til eiendommene de benytter til sine aktiviteter. DLF ønsker at idrettslagene skal ha de beste muligheter for å drive videre av egen kraft og inntekt. Mange idrettslag benytter eiendommer som de de facto har disponert fullt ut i mange tiår, men som formelt tilhører Oslo Kommune. DLF ønsker at idrettslagene skal få overført disse

til eget eierskap vederlagsfritt. Årsaken til dette er at en eiendom tilhører den som anskaffer den på legitimt vis og som så benytter den. Eiendommene idrettslagene benytter har de fått «låne» av kommunen, og lagene har nedlagt en betydelig innsats i å opparbeide dem og å holde dem ved like. DLF tar sterkt avstand fra den sosialistiske politikk som hittil har vært ført på dette området, og som har behandlet en betydelig andel av Norges befolkning som leilendinger.

DLF vil

- frita idrettslag for MVA på frivillig arbeid
- overlate idrettsanlegg vederlagsfritt til de idrettslag som gjennom lang tid har benyttet og opparbeidet dem

Kapittel 5

Samferdsel

- privatisering til Oslo-borgernes beste

I prinsippet er det etter DLFs syn ingen offentlig oppgave å frakte passasjerer og gods. Oslo kommune skal etter DLF syn kun legge forholdene best mulig til rette for slik transport.

Når det gjelder passasjertrafikk med buss vil DLF gå inn for å privatisere den bussdrift som ikke allerede er privat. Oslo Sporveiers bussvirksomhet søkes altså privatisert.

Oslo Sporveier — både ledelse og ansatte — legger ikke stor nok vekt på å tjene sine kunder. Antall forsinkelser, innstillinger og andre uregelmessigheter som passasjerene utsettes for er langt ut over det som kan aksepteres. Like kritikkverdig er det at Oslo Sporveier utsetter sine kunder for stadige politiske streiker i saker som intet har med Sporveien å gjøre. Under slike streiker lar de sine kunder stå og vente. Dette er helt uakseptabelt. Styret, som hovedsaklig består av tidligere politikere og byråkrater, foretar investeringer som ofte kort tid etter viser seg å være bortkastet (f.eks. opprustes først skinnegangen i Bogstadveien, så foreslås trikkelinjene der nedlagt; og når T-banens nye billettsystem, et system det er foretatt store investeringer i, vil komme i bruk, er ikke lett å si).

Med hensyn til skinnegående fremkomstmidler — trikk og T-bane — er situasjonen noe annerledes enn for buss. Her er det foretatt store investeringer i form av faste installasjoner — skinner, tunneler, og disse installasjonene kan ikke brukes til noe annet enn det de er bygd for, dvs. trikk og T-bane. Vårt mål er imidlertid også her å privatisere disse virksomhetene.

DLF vil også avvikle alle kommunale støtteordninger til transport, og DLF vil også fjerne alle restriksjoner på å etablere nye transportselskaper. Dette vil føre til kraftige effektivitetsforbedringer i transporttilbudet til Oslos befolkning.

I sammenheng med dette må nevnes at DLF ikke er tilhengere av at bruk av vei skal betales av alle via skatter og avgifter, dvs. på en måte som i dag feilaktig beskrives som gratis. Det mest effektive er at brukere betaler direkte for det de bruker. En ordning hvor man betaler en pott til «fellesskapet», og hvor fellesskapet (dvs. politikerne) disponerer midlene til det som påstås å være fellesskapets beste, vil alltid måtte føre til påstander om at noen får mer enn de «har krav på» eller fortjener, mens

andre får for lite. Og de fleste ender opp som misfornøyde fordi de selv mener at de burde fått mer av potten. Dagens ordning innebærer f.eks. at bilistene må betale dobbelt opp for veiene de benytter; de betaler både gjennom skatt og avgifter og ved bomstasjonene. Samlet betaler de på dette vis adskillig mer enn det veibygging og vei-vedlikehold koster.

DLF ønsker å avskaffe bomringen rundt Oslo så lenge staten tar inn ca 40 milliarder kr per år fra bilistene. Hvis staten ikke tar inn bilavgifter, er vi tilhengere av at veier finansieres av ulike abonnementsordninger, f.eks. i form av bomavgift eller ordninger med oblater.

Påstandene om miljøeffekten ved bomringen er overdrevne. Lokal forurensning bør reduseres slik at den ikke blir plagsom. En vesentlig gevinst på forurensningssiden kan oppnås ved at bilparken moderniseres. Den viktigste årsaken til at Norge har den eldste, og dermed den mest forurensende, bilparken i Europa er det meget høye avgiftsnivået på nye biler. DLF vil redusere dette avgiftsnivået kraftig.

DLF vil

- privatisere alle buss-, T-bane- og trikkelinjer i Oslo
- innføre en reell veiprising
- avvikle bomringen så lenge bilistene på annet vis betaler enorme beløp til det offentlige i form av skatter og avgifter på bil og bensin

Kapittel 6

Politivedtekter

- frihet under ansvar

DLF ønsker at alle Oslos innbyggere skal nyte full frihet innen både arbeid og fritid, at de skal ha trygghet for fredelige valg de foretar, og at de under fredelig livsutfoldelse ikke skal bli møtt med offentlig pålagte hindringer. DLF vil også ha strenge straffer for reell kriminalitet.

Oslo er landets største by, og svært mange mennesker flytter til Oslo for å bo her eller for å ta seg en utdanning her. DLF ser på dette som et stort gode: det at mange mennesker oppholder seg nær hverandre fører til store fordeler — et stort kulturtilbud, et stort tilbud av mange forskjellige typer arbeidsplasser, et stort utvalg av forretninger og restauranter, osv.

Den store konsentrasjonen av mennesker fører dog med seg en del utfordringer som kun kan løses til allmenn tilfredshet hvis de baseres på riktige politiske prinsipper.

DLF ser på handel som et stort gode, og vil at handel skal kunne skje under de betingelser som de involverte — kunder, forretningsdrivende og ansatte — ønsker. DLF vil derfor tillate alle forretninger å holde åpent når de måtte ønske. Eieren kan da selv bestemme når han vil ha sin forretning åpen, og kundene kan, ved å la være å handle på bestemte tider gi uttrykk for et ønske om at forretningene bør holde stengt i visse tidsperioder. De ansatte kan selv velge når de vil arbeide i et frivillig samarbeide med eieren.

Forretningene bør også kunne selge hva de måtte ønske — DLF går imot alle konsesjonsordninger som gir føringer på hvilket vareutvalg en forretning kan ha. DLF mener at hvem som helst bør kunne selge hva som helst av vanlige varer. Voksne mennesker bør også ha full frihet til å kjøpe og benytte hva de måtte ønske av f.eks. medisiner og rusmidler.

Alle forretninger bør således i utgangspunktet kunne selge alkoholholdige drikkevarer, dog slik at aldersgrenser overholdes. En forretning kan miste retten til å selge alkohol kun dersom den bryter reglene for aldersgrenser.

Alle serveringssteder bør i utgangspunktet kunne ha rett til å selge alle typer alkohol til sine gjester, men dersom kafeen eller restauranten utvikler seg til en kilde til støy og bråk, bør den kunne stenges.

Det er opp til de som eier serveringssteder selv å avgjøre hvem de vil slippe inn. Tilsvarende burde det være opp til eieren av serveringsstedet å avgjøre hvorvidt røyking skal være tillatt eller ikke.

DLF konstaterer at en stor del av problemene forbundet med narkotika er forårsaket av forbudet mot narkotika. Dersom salg og bruk av narkotika hadde vært lovlig, ville problemene forbundet med reell kriminalitet som innbrudd, ran, overfall, tyverier, etc. vært langt mindre enn det er i dag. Lovgivningen på dette området har Oslo kommune dog ingen innflydelse over, så DLF vil gjøre det beste ut av den situasjonen som dagens lovverk tvinger oss inn i.

Så lenge narkotika er forbudt vil DLF gjøre alt som er mulig for å redusere problemene forbudet fører med seg. Vi vil derfor støtte opprettelsen av såkalte sprøyterom, der narkomane kan sette sine doser i relativt trygge omgivelser. Dette vil til en viss grad redusere de sosiale og medisinske problemene ved misbruket.

Det er dessverre slik at enkelte rusmisbrukere har en sjenerende og uakseptabel adferd ovenfor andre. Smittefarlige sprøyter, pågående og truende tigging og uforvarlig hundehold påfører øvrige borgere konkrete ulemper. Forretningsdrivende som har lokaler i nærheten av områder hvor store grupper av rusmisbrukere oppholder seg merker av denne grunn en negativ effekt på omsetningen. DLF ønsker at slike grupper skal henvises til steder hvor de ikke er til sjenanse for folk flest.

Mange Oslo-borgere sjeneres også av enkelte tiggere som bedriver såkalt «aggressiv tigging». DLF er av den oppfatning at de som bedriver aggressiv tigging kan bortvises og i verste fall tas hånd om av politiet. Men også tiggere kan rammes av andres aggressive oppførsel, og dette problemet må tas hånd om av politiet.

I det siste har deler av sentrale Oslo-områder vært sjenert av pågående prostituerte. Vi forstår at mange Oslo-borgere reagerer sterkt negativt på dette. Dersom alt ved prostitusjon hadde vært lovlig, ville dette problemet ikke ha eksistert. Da hadde man hatt lovlige bordeller hvor de som var interessert i slikt kunne bedrive sin virksomhet. Nå ser det ut til at kjøp av sex vil bli forbudt, og da vil problemet med pågående prostituerte i nedre del av Karl Johans gate forsvinne. DLF er dog av den oppfatning at forbudet snarere vil føre til at problemene forbundet med prostitusjon vil øke, men dette er ikke et tema for lokalvalgkampen. Inntil forbudet er gjennomført vil DLF gå inn for at prostituerte som opptrer pågående skal kunne bortvises til områder hvor de ikke er til plage for tilfeldige forbipasserende.

Alt for mange vegger i Oslo er tilgriset av tagging. DLF vil at politiet skal intensivere etterforskning av tagging, og at de som blir dømt for å ha utført slik hærverk blir idømt strenge straffer. Vegger som blir tilgriset av tagging skal males over så raskt som mulig. I størst mulig grad bør de som har utført hærverket også dømmes til å erstatte alt arbeid som går med til å vaske vekk eller male over taggingen.

DLF vil påpeke det faktum at Oslo er en trygg by, og at sannsynligheten for å bli

rammet av en kriminell handling er meget liten. DLF mener allikevel at kriminalitet dessverre er blitt et altfor stort problem. Folk som benytter Oslos gater, spesielt på kveldstid, blir altfor ofte vitne til, eller utsatt for, kriminelle handlinger. Måten å redusere dette problemet på er å sette de kriminelle i fengsel. Dette er en politikk som i alt for liten grad følges i dag: vi ser stadig at forbrytere som begår grove kriminelle handlinger får helt bagatellmessige straffer. Vi leser altfor ofte i avisenes kriminalreportasjer at den anholdte er en «gammel kjenning av politiet». DLF ønsker en betydelig skjerpelse av straffene når det er tale om kriminelle gjengangere.

DLF er overbevist om at dersom de kriminelle blir idømt lange fengselsstraffer, vil kriminaliteten i løpet av kort tid praktisk talt forsvinne helt. Kriminalitet er ikke forårsaket hverken av fattigdom, vond barndom eller sosial uro, kriminalitet er forårsaket av en ting: de kriminelles mangel på respekt for andre menneskers liv og eiendom. Forebyggende arbeid også på dette området er viktig, men kan i hovedsak kun skje i familien. Det er meget beklagelig at den politikken som har vært ført de siste tiår har gått ut på å ødelegge familien. (Et høyt skattenivå har gjort det vanskelig for en familie å klare seg på én inntekt, subsidierte barnehageplasser har gjort det enklere og billigere å overlate oppdragelsen av egne barn til det offentlige, og et sosialt budskap om at det er mulig for begge foreldrene å ha både små barn og arbeid utenfor hjemmet har ført til at folk overlater oppdragelsen av sine barn til fremmede).

Det er mange hunder i Oslo, og dette er noe Oslos mange hundeelskere setter stor pris på. Hundeeieren bør etter DLFs syn ha det fulle ansvaret for at hans hunds etterlatenskaper ikke blir til plage for byens innbyggere. Hunder må også holdes slik at de ikke er farlige hverken for mennesker eller andre dyr. Hvis hunder er farlige så skyldes dette hundens eier, og det bør være straffbart å trene hunder slik at de blir farlige. Slike hunder skal kunne fratas eieren og overlates til seriøse dyrevernorganisasjoner. Hunder må holdes i bånd på steder med mye trafikk. Også i skog og utmark må hunder iblant holdes i bånd, f.eks. under hekketid og når de kan være farlige for vilt.

DLF vil

- at forretninger og serveringssteder selv skal kunne bestemme sin åpningstid
- at rusmisbrukere, pågående prostituerte og tiggere skal henvises til steder hvor de ikke er til allmenn sjenanse
- at reell kriminalitet skal straffes strengt

Kapittel 7

Bruk av private eiendommer

- førstemann har retten

DLF ønsker at enhver skal ha frihet til benytte sin egen eiendom til hva han eller hun ønsker så lenge andres rettigheter ikke krenkes. Oslo kommune skal ikke bestemme over bruken av private eiendommer gjennom reguleringsplaner e.l.. Konflikter om bruk av eiendom skal avgjøres av rettsvesenet etter prinsippet om at førstemann har rett.

I dagens system utarbeider kommunen reguleringsplaner, og før noe kan bygges må kommunen gi byggetillatelse. Kommunen deler byen opp i forskjellige soner hvor det bare er lov å benytte eiendom til bestemte formål, for eksempel soner for boliger, soner for industri, soner for handel osv. Dette systemet, som er meget tungrodd og som det krever enorme resurser å trenge igjennom, krenker eierens rett til å bestemme hva han skal bruke sin eiendom til, og DLF ønsker derfor å avvikle dette systemet så raskt som mulig.

Bruken av en eiendom kan være til sjenanse for hvordan den som eier naboeiendommen ønsker å bruke sin eiendom. F.eks. kan en støyende fabrikk som ligger ved en bolig føre til sjenanse for de som oppholder seg i boligen. De som eier boligen kan derfor ønske at fabrikkene flytter. For å avgjøre slike stridsspørsmål må man ha et objektivt regelverk. Retten til eiendom betyr som nevnt ikke at man kan gjøre hva man måtte ønske uavhengig av andres rettigheter; man har ikke rett til å starte en bruksmåte som er til sjenanse for bruksmåter som allerede er etablert på nærliggende eiendommer. Det betyr at den som starter en bruksmåte først, uten at det er til sjenanse for noen, opparbeider seg retten til denne bruksmåten. DLFs syn er altså at førstemann har retten.

DLF mener at ekspropriasjon alltid er umoralsk, og vil gå imot alle forslag om ekspropriasjon. Frihet forutsetter full respekt for den private eiendomsrett, og ekspropriasjon er den største krenkelse av eiendomsretten som tenkes kan. Av samme grunn er DLF imot båndlegging av private eiendommer.

DLF vil

- at kommunen skal tillate alle nybygg/virksomheter så lenge naboenes rettigheter er ivaretatt. Konflikter vil bli henvist til rettsvesenet.

- at konflikter som oppstod under et rettighetskrenkende regime skal løses ved at den som etablerte bruk først får lov til å fortsette denne bruk.
- gå imot alle forslag om ekspropriasjon
- oppheve all båndlegging av private eiendommer

Kapittel 8

Næringspolitikk

- Laissez Faire

Oslo kommune skal tilrettelegge for og støtte næringslivet ved å oppheve — eller å avstå fra å innføre — reguleringer, støtteordninger og konsesjonsordninger. Skattesatser skal senkes til lovens minimumskrav, og lovfestede reguleringer skal tolkes og håndheves på mildeste måte.

Lovverket gir kommunen begrenset mulighet til å innføre næringsfrihet i Oslo, men DLF vil utnytte de muligheter som tross alt finnes til å gjøre Oslo til et attraktivt sted å bo og arbeide.

DLF holder retten til frihet som absolutt og ukrenkelig. Retten til å innrette sitt liv etter egen vilje skal ikke krenkes. Ett av de sentrale områder av livet er det å tjene sitt daglige brød, og denne livsviktige oppgaven må ikke hindres eller hemmes av andre menneskers vilkårlige inngripen.

8.1 Hva er næringsliv?

Næringslivet er et begrep vi bruker om all den virksomhet som går ut på å tjene penger til sitt livsopphold, og omfatter alt fra studenter i kveldsjobb på Shell-stasjonen til internasjonale konserner.

Hver enkelt stiller sine evner og arbeidskraft til disposisjon for andre, og får betalt for dette. Dette skjer i forskjellige former (lønnsarbeid eller egen virksomhet), alt etter hva den enkelte foretrekker. Næringslivet omfatter all virksomhet som reelt sett er nyttig og inntektsbringende.

DLF vil legge til rette for at alle skal kunne innrette sitt yrkesliv etter eget ønske og gi den enkelte anledning til fullt ut å disponere fruktene av egen arbeidsinnsats.

8.2 Reguleringer og konsesjoner

Dagens samfunn er gjennomregulert på de fleste områder, og særlig gjelder dette næringslivet. DLF mener at dette utgjør et onde som vi aktivt vil gå inn for å kvitte oss med.

I Norge i dag reguleres åpningstider, hvem som får lov til å kjøre drosje, kaféiere nektes å la sine gjester røke, salg og arv av eiendommer kan overstyres av offentlig myndighet o.l.

Dette tar sikte på å styre adferd ut i fra et politisk ønske om et bestemt resultat. I tillegg til at dette hindrer ellers lovmessig virksomhet som ikke krenker noens rettigheter, er resultatene alltid meget nedslående, sett opp mot målsettingen. Konsejnsloven som bl.a. tar sikte på å bevare et aktivt landbruk har ført til at landbruket er den svakeste næringen i landet, en næring som har negativ lønnsomhet.

DLF

- betrakter all inngripen i eiendomsretten som umoralsk, upraktisk og ødeleggende
- vil avvikle all regulering av eiendom i Oslo så langt det nåværende lovverket tillater.

8.3 Støtteordninger

Oslo kommune yter i dag støtte gjennom en rekke støtteordninger til næringslivet, spesielt rettet mot antatt svake aktører. Støtteordningene skal visstnok fremme nyskaping og opprettelse av arbeidsplasser, men noen slik effekt kan ikke påvises. Det eneste som virkelig vil gjøre det lettere å starte opp virksomhet er lavere skatter og færre reguleringer.

All offentlig støtte til næringslivet finansieres selvsagt av skattepenger som er tatt fra de bedrifter og privatpersoner som klarer seg på egen hånd, og svekker disse. Den reelle effekt av støtteordningene er derfor at næringslivets totale fortjeneste reduseres, siden støtteordningene på en kunstig måte overfører verdier fra mer vellykkede til mindre vellykkede bedrifter.

DLF vil

- avvikle alle kommunale støtteordninger til næringslivet.

8.4 Skatt og avgifter

For å finansiere mye unyttig virksomhet, blant annet støtteordninger og kommunalt tilsyn med reguleringer, ilegges bedrifter og privatpersoner høye skatter og avgifter. Dette svekker folks evne til å klare seg selv, og i tillegg medfører de store administrasjonskostnader for næringslivet.

Skattevesenet er også en stor belastning på grunn av sin lite fleksible adferd og sitt rigide regelverk. Bedriftsledere risikerer straffeansvar på grunn av bagatellmessige forsinkelser og feil, og det er ikke rom for betalingsutsettelse ved svak likviditet.

DLF vil

- senke skattesatser og fiskale avgifter ned til lovens minimumskrav
- vil legge om dagens praksis med hardhendt skatteinnkreving og kontrollrutiner

Kapittel 9

Miljø

- Realistisk tilnærming

Oslo kommune skal ikke legge hindringer i veien for de forbedringer av det menneskelige miljø som videnskap, teknologi og industri står for.

DLF har med glede akseptert den industrielle revolusjon og dens videre utvikling, og anser dette som et av menneskehetens store fremskritt. DLF vil ikke «tilbake til naturen», vi vil ikke tilbake til en tid da folk «levde i pakt med naturen og i harmoni med sine omgivelser», dvs. vi vil ikke tilbake til en tid da menneskets liv var preget av fattigdom og sykdom, og hvor den gjennomsnittlige levealder var noen og tredve år.

Siden all produksjon innebærer at det også dannes avfallstoffer, kan det dukke opp miljøproblemer. DLF vil ha en politikk som i størst mulig grad reduserer problemene forbundet med alle typer forurensning.

Reelle miljøproblemer løses best av aktive grunneiere som selv disponerer sin eiendom etter eget skjønn. Konflikter om utslipp løses ved bruk av prinsippet om at førstemann har retten (se kap. 7).

Menneskelig aktivitet tar sikte på å omforme omgivelsene slik at de bedre passer oss. DLF anser det ikke som et mål å bevare en uberørt naturtilstand.

9.1 Hva er miljøvern?

Miljøvern består i å sikre folk gode omgivelser å leve i. Ordet brukes tradisjonelt mest om å bevare naturen i uberørt stand. DLF mener at det menneskelige miljøet best vernes ved at naturen er i en slik tilstand at den er til nytte og glede for mennesker, noe som ofte medfører endringer fra dens opprinnelige tilstand.

Uberørt natur er av en stor verdi for mange mennesker, men mat, husly og velstand er av større verdi. Det er først når vi har skaffet oss dette at vi kan sette pris på den uberørte naturen på grunn av de estetiske gleder den gir oss, eller kanskje ved tanken på den genetiske reserve den utgjør.

Men det er altså ikke slik at naturen skal gå foran menneskelige behov. Naturen i seg selv har ingen selvstendig verdi eller behov, den har verdi som menneskets omgivelser. Dersom miljøvern benyttes som et brekkstang til å hindre normal menneskelig aktivitet, anser vi dette som skadelig og umoralsk.

DLF vil

- føre en miljøpolitikk basert på eiendomsrett og realisme og som setter menneskelige behov i sentrum.

9.2 Forurensning

Forurensning er opphopning av skjemmende og skadelige stoffer på en slik måte at de truer menneskelig velvære og helse.

Hva som regnes som forurensning vil altså være betinget av mange faktorer. F.eks. er toleransen for industrirøyk vesentlig mindre nå enn tidligere, da avhengigheten av industriens velstandsøkning var større enn i dag.

I byer bør det forventes høyere konsentrasjoner av støv og giftstoffer enn i grisgrendte strøk. Et nivå av svevestøv som ville vekke bekymring på høyfjellet, må ansees som normalt og uproblematisk i Oslo.

9.3 Realisme

Dagens debatt om miljøspørsmål er preget av følelser og lite fokus på fakta. Mange aktører ser seg tjent med å bygge opp en irrasjonell frykt for store miljøkatastrofer, også der hvor de faktiske skadevirkningene er beskjedne eller ikke-påviselige. Dette kan synes å være motivert av et ønske om politisk styring i en grad som ikke ville vært akseptert uten en ytre trussel.

Det faktiske forhold er at så godt som alle miljømessige faktorer blir stadig bedre, og at alle tidligere spådde katastrofer har uteblitt.

DLF vil

- basere sin miljøpolitikk på reelle fakta, og ikke på vilkårlige antagelser.

9.4 Eiendomsprinsippet

Også i forbindelse med miljøspørsmål er det eieren som best er i stand til å avgjøre hvordan eiendommen skal disponeres. Grunneiere har den største interesse av å ivareta sin eiendom på en god og langsiktig måte. Der det er klare eiendomsforhold og rettsregler er det minimalt med reelle miljøproblemer.

Konflikter mellom «verneinteresser» og bønder/skogeiere skyldes vanligvis en urealistisk og virkelighetsfjern oppfatning blant «miljøvernere». Det har f.eks fremkommet synspunkter som går ut på at tømmerhogst er skadelig og bør stanses. En slik kunnskapsløshet bør ikke på noen måte legge premisser for lovverket.

Søppeldeponering er en nyttig, men ubehagelig, virksomhet som må utføres, og grunneieren er den nærmeste til å avgjøre om de økonomiske fordelene et deponi medfører veier opp for ulempene. Slik virksomhet må også følge prinsippet om at andre ikke skal påføres skade uten at dette er avtalt og evt. kompensert for.

DLF vil

- basere sin miljøpolitikk på grunneiers selvråderett, i trygg forvisning om at eieren selv har de beste forutsetninger for å ivareta sitt eget miljø.

9.5 Allmenningsprinsippet

Det er i de tilfeller der det ikke foreligger klare eiendomsforhold, f.eks. i allmenninger, at vi finner de fleste virkelige miljøproblemer. Dette skyldes at det ved manglende eiendomsrettsforhold ikke foreligger noen klare ansvarsforhold, og ingen reelle beslutningstagere med sterk egeninteresse i å ivareta allmenningen. De sosialistiske lands håpløse miljøproblemer viser dette med all ønskelig tydelighet.

Utslipp til luft og (til en viss grad til) vann kan i mindre grad enn andre miljøproblemer løses av eiendomsforhold. I slike tilfeller kan myndighetene pålegge maksimumsgrenser for utslipp. Det bør legges opp til en kostnadsfri normalgrense, som alle kan benytte, med en ordning med omsettbare kvoter for utslipp utover dette. Det må strebes etter at fastsettelse av grenser og kvoter skal skje etter objektive kriterier.

Der hvor prinsippet om førsteretten kan benyttes (hevd til bruksmåte) vil dette gå foran regulering av allmenning. Dette kan f.eks. gjelde utslipp til elver og innsjøer.

DLF vil

- søke å redusere ansvarsløsheten som ofte forbindes med offentlig eierskap
- i faktiske allmenningstilfeller legge objektive kriterier til grunn for utslipp
- privatisere allmenninger der det er mulig

Kapittel 10

Skatter og avgifter

- Skatt er umoralsk

Det man tjener tilhører en selv, og myndighetene har ingen moralsk rett til å ilegge skatt. DLFs mål er at finansieringen av kommunens oppgaver skal skje frivillig. Inntil dette kan skje må skattesatsene gradvis settes ned.

Formålet med beskatning er å skaffe kommunen penger til å løse de oppgaver som politikerne har vedtatt at kommunen skal løse. I dag er dette et enormt antall oppgaver innen både forvaltning og offentlig næringsdrift. I tillegg brukes skatteinntektene til å finansiere en rekke inntektsoverføringer mellom grupper i samfunnet.

Et vesentlig formål med dagens beskatning er også inntektsutjamning, og DLF tar sterk avstand fra dette. DLF anser ikke tvungen utjamning av økonomiske forskjeller som et gode, tvert imot. Skatter og avgifter bør kun være betaling for offentlige tjenester.

Avgifter, som er mer knyttet til bestemte tjenester enn skatt — så som renovasjonsavgift — bør settes slik at de gjenspeiler de reelle kostnader ved tjenesten. DLF konstaterer at reelle priser gir forbrukerne signaler om kostnadene ved ulike alternativer, og dette er nødvendig grunnlag for at folk skal ha tilgang til den informasjon som setter dem i stand til å treffe velbegrunnede valg.

DLFs mål er å overføre det meste av kommunens oppgaver innen renovasjon etc. til private, slik at vi vil få reelle priser. Reelle priser oppnår man kun i et fullstendig fritt marked, dvs. et marked som ikke på noe vis er utsatt for offentlig dirigering. DLF er av den oppfatning at en slik privatisering vil gjøre alle typer tjenester billigere og mer effektive,

Skatt, som betales i prosentsatser etter et nærmest uendelig komplisert system, bør være lavest mulig. DLF vil gå inn for å avvikle de skatter som Oslo kommune kan avvikle og vil ellers benytte de laveste satser som loven tilsier.

DLF vil

- sette alle skattesatser så lavt som mulig
- at all skattlegging og alle avgifter kun skal være betaling for tjenester som det offentlige utfører

Tillegg A

Konkrete Oslo-saker

DLF er et radikalt parti som legger avgjørende vekt på ideologi. Siden denne ideologien, en ren liberalisme som innebærer full individuell frihet, er helt annerledes enn den ideologien som de andre partiene bygger på, medfører dette at mange av sakene som vil komme opp i Bystyret bygger på andre premisser og forutsetninger enn de som DLF ville ha lagt til grunn. Dette vil bety at i en del saker vil vi måtte velge mellom de alternativer som de to store blokkene i Bystyret går inn for. I slike tilfeller vil DLF alltid stemme for det forslaget som i minst grad reduserer innbyggernes frihet/i størst grad er best for byens borgere.

Nedenfor vil man finne en liste over endel aktuelle saker og hva DLF mener om dem. Vi vil minne om at det som kommer til uttrykk nedenfor og som innebærer pengebruk på andre oppgaver enn de som etter DLFs er syn er legitime offentlige oppgaver, eller som innebærer offentlige pålegg i strid med private individers beslutninger, er sekundære standpunkter, standpunkter som vi må innta fordi vil må stemme over dem i bystyret. Våre primære standpunkter finnes i eller kan utledes fra programmet.

A.1 Politistasjoner i lokalmiljøet

Når det gjelder å opprettholde lov og orden i et lokalmiljø tilsier all erfaring at de lokale politistasjoner har en betydelig virkning. Ofte vil kort avstand til politiet være av avgjørende betydning for rask utrykning fra politiet når et lovbrudd anmeldes. Ellers er en viss patruljetjeneste i lokalmiljøet fra politiets side av stor betydning for den tryggheten mange mennesker føler, dette i tillegg til vissheten om at det finnes en politistasjon i nærheten. Oslo har etterhvert av budsjettgrunner nedlagt mange av de tidligere eksisterende lokale politistasjoner. Denne utviklingen bør snus. DLF går absolutt imot denne nedrustning av polititjenesten i Oslos ytre bydeler, og vil gjenåpne alle nedlagt lokale politistasjoner.

A.2 Holmenkollen

Det forlyder at for å kunne bruke Holmenkollen i Verdenscup-sammenheng, bl. a. i forbindelse med et evt. kommende VM på ski, må hoppbakken oppjusteres for adskillige millioner kroner. Midlene vil i så fall bli tatt av et allerede presset kommunebudsjett. Et VM i hopp etter ny internasjonal standard kan med fordel holdes andre steder i Norge, f.eks. i Vikersundbakken eller på Lillehammer. Holmenkollen

burde være god nok som den er til bruk ved en rekke andre renn, ikke minst ved selve Holmenkollrennet i mars.

Flere bystyremedlemmer har ytret ønsker om å bruke penger til en slik opprustning av Kollen til Verdenscup-standard. DLF ønsker ikke å være med på denne unødvendige pengegaloppen, og vil stemme imot slik pengebruk.

A.3 Bjørvika

DLF går her inn for det alternativet som er presentert med langsgående bygninger som slipper solen gjennom og som muliggjør utsikt mot sjøen fra de bygninger som ligger bak. Ved denne løsningen unngår man at det dannes en «mur» som stenger for utsynet, slik et annet alternativ innebærer. Siden området umiddelbart bak (nordenfor) er uten bebyggelse, og nå bare med jernbanespor, kan bygningene godt gjøres 13 eller 15 etasjer høye. Høyere bygninger enn dette passer ikke så godt, dette på grunn av det skråttstilte sollyset vi har på våre breddegrader særlig i vinterhalvåret.

A.4 Homansbyen stasjon

DLF mener at det bør settes forgang i byggingen av Homansbyen T-bane-stasjon, et prosjekt som lenge har vært på tegnebrettet. Stasjonen er tenkt lagt til krysset Hegdehaugsveien/Josefines gate, et område med god befolkningsdekning både i form av boliger og bedrifter. Avstanden mellom de to T-bane-stasjonene Nasjonalteatret og Majorstua er betydelig lenger enn avstanden mellom andre T-banestasjoner i Oslo. Særlig gjelder det i sentrale strøk. Trikkelinjen Parkveien - Holtegaten kan nedlegges når denne stasjonen er klar, dersom trafikkgrunlaget tilsier dette.

A.5 Småbåthavn

Kapasiteten for havneanlegg for småbåter (fritidsbåter) i Oslo er altfor liten som den er og inngangsprisen og leien er meget høy. Ikke desto mindre har det versert planer om å fjerne havnen i Paddehavet (ved Mosseveien) såvel som den på Killingen (vest for Bygdøy) uten at det er tenkt å erstatte disse med nye anlegg. Slike planer bør stanses. Isteden bør det kanskje vurderes å anlegge en ny småbåthavn i bukta mellom Gressholmen og Rambergøya, eller ved slippen på Gressholmen.

A.6 Vikingskipene

Vikingskipene bør ligge der de er nå. Det staselige Vikingskiphuset på Bygdøy ble jo i sin tid bygget nettopp for å huse disse skipene. Arkeologer har advart mot å flytte skipene til Bjørvika eller til noe annet sted. Det kan lett oppstå skader under transporten av disse skjøre, uerstattelige, 1200 år gamle farkostene. Det er dessuten vanskelig å se noen fornuftig hensikt med en slik flytting i det hele tatt.

A.7 Markagrensen

DLFs primære standpunkt er å avvikle alle offentlige restriksjoner på bygging i marka. Subsidiært mener vi at markagrensen må justeres av hensyn til fremtidig boligbygging. Nåværende og kommende boligsøkere straffes hardt økonomisk ved at man år etter år opprettholder denne hellige ku, noe som sterkt begrenser tomtetilgangen innen byens grenser og som igjen resulterer i høye boligpriser. En slik justering innebærer ikke at det tillates bygging hvor som helst i marka, men at den nåværende markagrensen, som har stått stille i lang tid, flyttes et stykke innover i terrenget for å avhjelpe tomtemangelen. Med en slik justering vil det fortsatt være igjen flere hundre ubebyggede kvadratkilometer av marka.

A.8 Giftdumping i Oslofjorden

Nå er det vel antageligvis for sent å få stanset den omstridte dumpingen av giftholdig slam som i indre Oslofjord (Malmøykalven). Enkelte har hevdet at kreftfremkallende stoffer nå nærmest svever fritt i vannmassene mellom øyene i fjorden, mens de etater som står for dumping og SFT beroliger oss med å si at alt er i skjønneste orden. DLF håper at de har rett. At offentlige etater forsikrer at alt er under kontroll er tross alt ikke noe man ubetinget bør stole på, jfr. f.eks. Veidirektoratets uttalelser om at alt var i skjønneste orden med veitunnelene i Vestfold rett før ulykkene som skjedde sommeren 2007.

A.9 Plata

Det forholder seg ikke slik at man løser et problem ved stadig å flytte det til et annet sted. Mht de narkomane ble de jaget bort fra området nedenfor sentralbanestasjonen — den såkalte Plata — og rundt omkring i byen inntil miljøet kort tid etter etablerte seg i Skippergata. Før det, før Platas tid, hadde man jaget dette miljøet fra Nisseberget, fra Egertorvet, fra Eika ved Akerselva, osv.

I Skippergata har de narkomane nå holdt til en god stund og det later til at de får være i fred her. Men her er de til sjenanse for alminnelige folk som har ærend i strøket, de fyller opp fortauet, men verst er det for butikkinnehaverne i området ved at kundene unngår dette «belastede» strøket. På Plata sjenerte de narkomane knapt noen.

DLF mener at narkomane bør kunne være i fred et sted, og da er Plata er rimelig godt sted.

A.10 Kommunale ungdomsklubber

Mange folkevalgte og kommunalt ansatte regner det for svært vesentlig at alle bydeler er forsynt med hver sin kommunale ungdomsklubb. Driften av disse ungdomskubbene forsvares gjerne med at de er kriminalitetsforebyggende — de bidrar til å trekke ungdommen bort fra kriminelle forehavender, så som hærverk, biltyverier,

tagging, ran av bensinstasjoner, m.v. (Det er imidlertid så vidt vi kjenner til ikke lagt frem noe statistisk materiale som viser høyere ungdomskriminalitet i de byer eller bydeler hvor man ikke har kommunale ungdomsklubber). Det påstås også at uten disse klubbene hadde ungdommen hengt ørkesløst på gatehjørner for å fordrive tiden. At de kommunale ungdomsklubbene ofte ikke er stort annet enn et gatehjørne med tak over, ser man i alminnelighet bort fra.

Pressen har også fortalt at enkelte ungdomsklubber nærmest er drivhus eller treffsteder for kriminelle ungdomsgjenger — nettopp slikt som ungdomsklubbene skulle forhindre. Her skal det ikke påstås at det ikke fins ungdom som trives på disse stedene, som liker å høre på musikken og som synes det er greit å ha et sted å treffe andre ungdommer de kjenner. Likevel, pengene som brukes til dette bør få bedre anvendelsene. Det får de også om disse pengene forblir i skattebetalernes lommer.

A.11 Blitz

Visse grupperinger synes unntatt fra de lover og regler som gjøres gjeldende for alle andre av byens borgere. Dette gjelder det miljøet i Pilestredet som kalles Blitz. Opprinnelsen til Blitz var at noen ungdommer en gang på 80-tallet tok seg til rette og okkuperte et fraflyttet kommunalt hus i Skippergata. Herfra fikk de pålegg om å flytte, men nektet. Så gav Oslo kommune dem et tilbud om å flytte inn i en tom bygning i Pilestredet mot en viss leie, nærmest for å få det hele inn i lovlige former. «Leien» uteble for det meste, men kommunen foretok seg ikke noe mer med de opprinnelige okkupanter som hadde tatt seg inn på andres (i dette tilfelle kommunens) eiendom.

Siden har det fortsatt i samme spor i en rekke år, med stadig nye grupper av ungdom hvor man i disse lokaliteter, under ledelse av stadig eldre førerskikkelser, har dyrket sitt hat mot Vesten — sin antipati mot frihet og ytringsfrihet, og sin manglende respekt for andres eiendom. I mer enn 25 år har de vært en plage for de som har hatt meninger de ikke liker, og for det ordenspoliti som skal sørge for at lovlige demonstrasjoner og lovlig møtevirksomhet kan avholdes, jfr. opptøyene under NATO-møtet i Oslo rådhus i april 2007. Hos Blitz mener man tydeligvis at det er opp til dem å avgjøre hvem som skal tillates å demonstrere i gatene eller holde møter og konferanser.

Stadig skiftende bystyre-flertall har latt det hele seile. Det synes opplagt at Blitzmiljøet har sine beskyttere høyere opp i samfunns-hierarkiet. Og i Høyre vet man som vanlig hverken hva man skal mene eller hvordan man skal forholde seg rent praktisk til saken. DLF går inn for utkastelse av Blitz-pøbelen fra kommunens eiendom i Pilestredet. Huset må enten rives eller selges til private.

A.12 Byråd

DLF er av den oppfatning at Høyre/FrP kun er marginalt bedre enn de rød-grønne. Men en marginal forskjell er også en forskjell. DLF vil derfor støtte et Høyre/FrP-byråd så lenge dette fører en ikke-sosialistisk politikk.

Tillegg B

Prinsippprogram

B.1 Grunnleggende prinsipper

DLF er et liberalistisk parti som bygger på opplysningstidstradisjonen, den sekulære vestlige kulturarven og vestens verdier.

Dette innebærer: Troen på fremskrittet og fornuften, og retten til å søke lykken. Vesten står for frihet og sivilisasjon, mot barbari og ufrihet. Dette er vestens kjerne. Et sivilisert samfunn er et samfunn preget av at sosialt samkvem er basert på respekt for individers rettigheter og fravær av initiering av tvang.

DLF står for disse verdiene og denne kulturen i en eksplisitt og rendyrket form.

Mennesket må kunne planlegge og fungere langsiktig for å oppnå personlige, moralske og økonomiske verdier. Siden mennesket lever av sin fornuft må det ha frihet til å tenke og til å søke lykken. Ethvert enkeltmenneske må være fri til å oppnå sine verdier og realisere seg som menneske.

Det grunnleggende i DLFs moralske visjon er prinsippet om at ethvert individ er et mål i seg selv, og ikke et middel for andres mål. Dette er urokkelig, uansett hvem som gjør krav på den enkeltes liv og verdier, om de så kaller seg staten, kirken eller samfunnet.

Det samfunnssystemet som er i tråd med disse moralske prinsipper er kapitalisme. Det hviler på rasjonell egeninteresse, hvor individet styres av lojaliteten til det beste i seg selv og ambisjonen om å forbedre sitt liv. Den enkeltes liv tilhører personen selv, og hvert individ bør leve sitt liv i samsvar med dette. Hver enkelt bør betrakte sitt liv som en uerstattelig verdi, og kapitalismen gir mennesket denne muligheten. Livet er en verdi som verken bør ofres eller skusles bort. Under kapitalismen har den enkelte fullt juridisk, moralsk og økonomisk ansvar for sine valg.

Kapitalismen er det eneste rettferdige samfunnssystem, fordi det innebærer at en gir verdi for verdi ved gjensidig samtykke og til gjensidig fordel. Kapitalismen er det system som setter moral i høysetet, hvor rasjonell tenkning, produktivt arbeide og moralsk ambisiøsitet belønnes.

For å muliggjøre DLFs moralske visjon må samfunnet organiseres slik at individers rettigheter, inkludert eiendomsretten, er absolutte og ukrenkelige. Mennesket må tenke og handle for å opprettholde og fremme sitt liv, og eiendomsretten er retten til å disponere fruktene av sin egen tenkning og handling.

Mennesker har rett til liv, til frihet, til å søke lykken, og til trygghet for sin eien-

dom. Statens legitimitet oppstår som følge av menneskets behov for beskyttelse av disse rettighetene. Dette er statens eneste legitime funksjon.

I tråd med dette er DLF tilhenger av nattvekterstaten og laissez-faire kapitalismen. Dette er det eneste moralske samfunnssystem og det eneste som er i samsvar med menneskets natur som rasjonelt vesen.

B.2 Rettsstaten

Statens eneste legitime oppgave er å beskytte rettigheter. Et menneskes rett til sitt eget liv er den grunnleggende rettighet som alle andre rettigheter bygger på. Bare enkeltindivider har rettigheter, stater har ikke rettigheter. En rettighet er retten til å handle etter sin egen vurdering uten inngripen fra andre mennesker eller fra staten. En rettighet er bare retten til å handle, det er ikke en rett til å kreve goder fra andre mennesker eller fra staten. Barn har dog krav på beskyttelse og underhold fra sine foreldre. Når mennesker setter barn til verden påtar de seg derfor et stort ansvar som de er forpliktet til å følge opp frem til barnet er blitt et voksent individ i stand til å ta vare på seg selv.

DLF mener at alle mellommenneskelige forhold skal være frivillige. Hvert enkelt individ skal ha frihet til å handle, så lenge det ikke initierer tvang mot andre mennesker. Bruk av fysisk makt er bare riktig mot de som initierer bruk av den. Staten skal sikre at det er fravær av tvang i samfunnet ved at den håndhever og beskytter individers rettigheter, om nødvendig med fysisk makt. Den som krenker individers rettigheter er kriminell og skal straffes, og straffen skal utmåles etter proporsjonalitetsprinsippet.

DLF ønsker at statens styreform skal være republikk. Den utøvende, den lovgivende og den dømmende makt skal være atskilte og regulert av en grunnlov. DLF er motstander av demokrati forstått som ubegrenset flertallsstyre, fordi dette er det samme som flertallsdiktatur. DLF ønsker at grunnloven skal sette grenser for statens makt for dermed å hindre at staten krenker borgernes rettigheter. Den lovgivende forsamling og republikkens president skal velges av folket.

Alle lover må være objektive og objektivt begrunnet. At de må være objektive betyr at det må være mulig å vite klart hvilke handlinger som er forbudt, og hvorfor, før man utfører en handling. At de må være objektivt begrunnet betyr at de må være i overensstemmelse med, og laget for å beskytte, individers rettigheter.

Statens autoritet og legitimitet kommer fra samtykke fra dens borgere. Staten skal derfor være borgernes tjener for helt bestemte formål. Staten skal bare kunne utføre de handlinger som er eksakt enumerert som tillatt i grunnloven. Enkeltindivider skal kunne gjøre hva de måtte ønske, unntatt det som er forbudt ved lov. Staten skal fungere som en regelstyrt maskin, hvor statens tjenestemenn er bundet av regler i alle sine offisielle handlinger. Dette skal sikre at alle borgere blir behandlet objektivt og

likt. Alle er like for loven.

Den lovgivende forsamling skal ikke kunne gi lover som er i strid med individers rettigheter. Hvis dette skulle skje, er det høyesteretts oppgave å kjenne slike lover ugyldige. Prinsippet om individers rettigheter må derfor være klart definert i grunnloven.

Det skal eksistere full avtalefrihet. Hvis det oppstår uenighet om hvordan avtaler skal forstås, er det rettsvesenets oppgave å avgjøre hva som er rett. Det betyr at staten også skal kunne opptre som en arbitrator mellom ærlige, men uenige personer/organisasjoner.

B.3 Statens oppgaver

Det er kun noen få samfunnsoppgaver som naturlig faller inn under statens ansvar. Dette er forsvar, politi og rettsvesen. Regjeringens oppgave er å administrere disse feltene.

For å sikre folks trygghet og deres rett til liv og frihet samt eiendomsrett, ønsker DLF klare lover og et effektivt politi- og rettsvesen. Det er lovverkets oppgave å sikre enkeltmenneskets grunnleggende rettigheter mot overgrep. Lovene skal være et sett kjøreregler som skal sikre individene i samfunnet lik og rettferdig behandling. Det er absolutt nødvendig at lovene er nøytrale i forhold til religion og livssyn forøvrig. Ingen skal ha noen særfordeler på grunn av sin tro, politiske oppfatning, etniske tilhørighet, opphav og lignende. Staten skal garantere alle at deres frihet blir forsvart mot overgrep uten at det stilles krav til personlig økonomi eller status.

Lovverket skal begrenses til et minimum, og skal ikke være til hinder for at enkeltmennesker skal kunne handle fornuftig og rasjonelt så lenge andre individers rettigheter ikke krenkes. Den som bryter loven skal straffes av staten. Straffen skal være et uttrykk for rettferdighet, og ha individual- og allmennpreventiv hensikt.

Overvåking av landets innbyggere må begrenses til et absolutt minimum, og må da kun være rettet mot grov kriminalitet eller virksomhet som truer landets selvstendighet og frihet, så som utenlandsk spionasje eller terrorvirksomhet. Slik overvåking skal i hvert enkelt tilfelle godkjennes av en domstol etter strenge kriterier.

DLF ser nødvendigheten av et sterkt og effektivt forsvar som kan oppfylle de norske sikkerhetspolitiske målsettingene. Forsvaret må baseres på frivillig vervede mannskaper. DLF anser at enhver norsk statsborger har rett til å være med på å forsvare sin egen og sitt lands frihet. Et sterkt og effektivt forsvar må bygges opp basert på moderne teknologi, en profesjonell ledelse, bruk av frivillig vervede mannskaper, samt samarbeid med vennligsinnede land og allianser.

B.4 Åndsliv og næringsliv

DLF legger avgjørende vekt på at det enkelte individ skal ha frihet til å tenke og til å handle, siden disse to sfærer – den åndelige og den materielle – ikke er atskilte, men

hører intimt sammen. DLF vil derfor ha et fullstendig fritt åndsliv og et fullstendig fritt næringsliv.

Åndslivet – som omfatter skole, universiteter, forskning, kultur, presse, media, livssyn, frivillige organisasjoner – bør være helt uten statlig innblanding; staten skal ikke legge noen hindringer i veien for aktiviteter på dette området, og staten skal heller ikke regulere, støtte eller favorisere noen ideologier eller grupper. Dersom slike grupper støtter eller oppfordrer til kriminelle handlinger, skal staten selvsagt kunne føre tilsyn med dem.

Næringslivet – som gir folk arbeid og som produserer alt vi trenger for å leve og for å leve godt – skal også ha frihet til å skape, frihet til å utvikle nye produkter, frihet til å etablere nye virksomheter, og frihet til å forandre på allerede eksisterende virksomheter, uten at det skal være nødvendig å innhente tillatelser fra myndighetene til dette. DLF ønsker at staten ikke skal legge noen hindringer i veien for fredelige virksomheter, og at staten heller ikke skal favorisere enkelte bedrifter ved å gi dem f.eks. subsidier, støtteordninger, konsesjoner, monopolavtaler eller tollbeskyttelse. Staten skal heller ikke drive eller støtte noen form for næringsvirksomhet.

DLF er tilhenger av full frihandel; nordmenn bør ha rett til å ha alle former for samkvem og handel med innbyggere i andre land uten at staten har noe med dette å gjøre. Unntatt fra dette er forhold som angår rikets sikkerhet, f.eks. militære hemmeligheter. Detaljerte avtaler mellom stater om frihandel er helt unødvendig.

B.5 Forhold til andre stater

Det bør eksistere full bevegelsesfrihet mellom land for fredelige mennesker. Staten skal ikke legge noen hindringer for at personer skal kunne bevege seg ut av eller inn i landet, midlertidig eller permanent, så lenge de ikke er en trussel mot rikets sikkerhet eller landets borgere.

Diktaturer tjener på samkvem med frie land, f.eks. gjennom handel og diplomatisk kontakt. Handel gir dem høyere velstand enn de ellers ville ha hatt, og dette kan medføre at de i større grad kan true frie land. Diplomatsk kontakt gir diktaturer en anerkjennelse de ikke fortjener, og som styrker dem og deres støttespillere ideologisk. Diktaturer er også en potensiell militær trussel, fordi de er rettighetskrenkende. Staten kan innføre diplomatisk og økonomisk boikott av diktatoriske eller totalitære regimer.

For å beskytte innbyggerne må staten ha et militært forsvar som beskytter dem mot angrep og trusler fra andre stater. Et fritt land bør bare gå til krig i selvforsvar for å beskytte egne borgeres frihet.

Ansvar for tap av liv og eiendom i krig ligger fullt og helt hos den rettighetskrenkende staten. Den regjering som initierer tvang mot egne eller andre lands innbyggere, er ikke legitim. Når en stat angriper en fri stat, planlegger angrep på en fri stat,

eller støtter grupper som angriper en fri stat, så initierer denne staten tvang mot den frie staten.

Det er ikke i borgernes og landets egeninteresse å frigjøre land som ikke utgjør en trussel mot eget land eller egne borgere. Slike aksjoner vil kun forspille egne borgeres liv og eiendom. Undertrykkende regimer har ingen legitim eksistens, og et fritt land har derfor rett til å benytte militære midler for å fjerne undertrykkende regimer i andre land. Frie land har dog ingen plikt til å frigjøre andre land, dette er en oppgave som først å fremst påhviler det ufrie landets egne borgere.

Ingen grupperinger innenfor en fri stat, enten de er basert på rase, religion eller ideologi, har rett til å opprette en egne stat innenfor den frie statens område. En gruppe mennesker har bare rett til å opprette en ny stat hvis formålet til denne staten er å beskytte individuelle rettigheter, og hvis en slik stat ikke finnes der fra før.

Det Liberale Folkepartiet
Postboks 510 Sentrum
0105 Oslo

www.stemDLF.no

DLF er et liberalistisk parti
som bygger på
opplysningstidstradisjonen,
den sekulære vestlige kulturarven
og Vestens verdier.

Dette innebærer:
Troen på fremskrittet og fornuften,
og retten til å søke lykken.

Vesten står for frihet og
sivilisasjon, mot barbari og ufrihet.

Dette er Vestens kjerne.

Et sivilisert samfunn
er et samfunn preget av
at sosialt samkvem er basert på
respekt for individers rettigheter
og fravær av initiering av tvang.

DLF står for disse verdiene og denne
kulturen
i en eksplisitt og rendyrket form.